

JACKIEWICZ HENRYK /1902-1982/, pseud. "Marian".

Urodzony 8 IX 1902 w Łomazach na Podlasiu, syn Michała, kupca, i Elżbiety z Rudzkich, działaczki POW. Jako ochotnik bierze udział w wojnie bolszewickiej 1920 roku. Po zwolnieniu z wojska w 1921 r. zdaje maturę w Kielcach i podejmuje pracę w charakterze księgowego w Zakładach Chemicznych. Działa społecznie przy organizowaniu kół Związku Strzeleckiego i Związku Młodzieży Wiejskiej "Wici" na Podlasiu. Staje się jednym z pionierów ruchu spółdzielczego, włącza się do organizowania spółdzielczości spożywców "Społem". W końcu lat dwudziestych studiuje w Wyższej Szkole Handlowej w Warszawie. Jest bliskim współpracownikiem wybitnych teoretyków i działaczy spółdzielczości - Stanisława Wojciechowskiego i Mariana Rapackiego. Odbywa kilka podróży do Danii, Holandii i Szwecji dla zapoznania się z tamtejszymi organizacjami spółdzielczymi. W latach 1931-1934 jest organizatorem Związku Rewizyjnego Spółdzielczości Spożywców "Spółem" w Siedlcach, 1935-1937 działa w spółdzielczości na Górnym Śląsku. Od 1938 r. jest kierownikiem oddziału wojewódzkiego "Społem" w Wilnie. W okresie okupacji włącza się czynnie do pracy niepodległościowej. Od IX 1941 r. jest z ramienia Stronnictwa Ludowego członkiem Centralnego Wydziału Wykonawczego Wileńskiej Koncentracji Demokratycznej, od III 1942 r. członkiem Komitetu Walki Podziemnej, w połowie 1943 r. zostaje mianowany pierwszym zastępcą Delegata Rządu na Okręg Wileński. Po aresztowaniu w końcu VIII 1944 r. Zygmunta Fedorowicza pełni krótko, do chwili aresztowania w dniu 6 IX 1944 r., obowiązki Delegata Rządu. Udaje mu się zbiec z aresztu śledczego, lecz 26 XII 1944 r. zostaje ponownie aresztowany i skazany na 15 lat katorgi. Przebywa kolejno w łagrach Komi ASSR, Kuźnieckim Zagłębiu Węglowym i w okolicy Omska. W IX 1954 r. zostaje przeniesiony na wolną zsyłkę do Karagandy, gdzie pracuje jako księgowy w przedsiębiorstwie budowlanym. W XII 1955 r. wraca do Polski i zamieszkuje w Warszawie, gdzie znajduje zatrudnienie w dziale rewizyjnym "Samopomocy Chłopskiej". W 1972 r. przechodzi na emeryturę, zmarł 2 VIII 1982 r.

Relacja i dokumenty udostępnione przez
p. Stanisława Jackiewicza, brata Henryka;

Dobrzański Jerzy, Wilno w walce z okupantem 1941, 1944
mszps, Wrocław 1967;

Korboński Stefan, Polskie Państwo Podziemne, Paryż 1975.

Wamasa, 15 I 1996

Longin Tomaszewski

